

MAKTAB BOLALARIDA INGLIZ TILIGA QIZIQISHINI ORTTIRISH

Raximova Mohinabonu Abdulaziz qizi
Samarqand davlat chet tillari instituti talabasi
Ilmiy rahbar: Nilufar Zubaydova

Annotatsiya: Ushbu maqola 1-sinf dan 4-sinfgacha bo'lgan maktab bolalarida ingliz tiliga qiziqishni oshirishga qaratilgan. Maqolada o'yin orqali o'rganish, vizual materiallar, interaktiv darslar, musiqa va qo'shiqlarning ta'siri va foydali muhit yaratish kabi usullar keltirilgan. Har bir usul bolalar uchun til o'rganishni qiziqarli va samarali qilishga yordam beradi. Maqola, shuningdek, o'qituvchilar va ota-onalar uchun bolalar tiliga bo'lgan qiziqishini kuchaytirishning muhimligi haqida tushuncha beradi.

Kalit so'zlar: Ingliz tili, qiziqish, o'yin orqali o'rganish, visual materiallar, interaktiv darslar, musiqa va qo'shiqlar, foydali muhit, o'rganish jarayoni, bolalar, ta'lim.

Ingliz tili bugungi kunda global kommunikatsiya va bilim olishda muhim rol o'ynaydi. 1-sinf dan 4-sinfgacha bo'lgan bolalar uchun bu tilga bo'lgan qiziqishni oshirish juda zarur. Bu davrda bolalar o'rganishga tayyor va yangi ma'lumotlarni qabul qilishga qiziquvchan bo'lishadi. Ushbu maqolada ingliz tilini o'rganishni qiziqarli va samarali qilish uchun bir nechta usullarni ko'rib chiqamiz.

Maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarida ingliz tiliga qiziqishni oshirish uchun bir qancha samarali metodlar haqida gap boradi. Bu metodlar o'yin orqali o'rganish, vizual materiallar, interaktiv darslar, musiqa va qo'shiqlar, hamda qulay muhit yaratishga qaratilgan. Quyida shu usullarni kengaytirib, batafsil yoritib beraman.

Ingliz tiliga bo'lgan qiziqishni oshirish o'ta muhim vazifalardan biridir. Chunki hozirgi globallashuv davrida ingliz tili nafaqat xalqaro aloqa vositasi, balki bilim va ma'lumot olishning asosiy kalitlaridan biri bo'lib qolgan. 1-sinf dan 4-sinfgacha bo'lgan bolalar yoshida bu tilni o'rgatish esa ularning bilim darajasini oshirishga katta hissa qo'shadi. Bu davrda bolalar yangi ma'lumotlarni tezda o'zlashtira olish qobiliyatiga ega bo'lib, ularga to'g'ri metodlarni qo'llash orqali tilni o'rgatish juda samarali bo'ladi. Ushbu maqolada ingliz tilini o'rganishni yanada qiziqarli va samarali qilish uchun asosiy usullarni ko'rib chiqamiz.

O'yin orqali o'rganish. Bolalar tabiatan o'yinchoq va harakatga moyil bo'lganliklari sababli, ularga tilni o'yinlar orqali o'rgatish juda foydali hisoblanadi. 4 yoshdan 7 yoshgacha bo'lgan bolalar uchun o'yinlar ularning asosiy faoliyatlaridan biri bo'lsa, 7 yoshdan 10 yoshgacha bo'lgan bolalar uchun esa o'qish va bilim olish bosh vazifa bo'lib qoladi. Shu sababli maktabga endi qadam qo'ygan bolalarni o'yin orqali til o'rgatish ularning e'tiborini jalb qilishda katta yordam beradi. Bu usul nafaqat o'rganishni qiziqarli qiladi, balki ularning mantiqiy fikrlashini rivojlantiradi. Masalan, karta o'yinlari yoki "Simon says" kabi o'yinlar orqali so'zlar va iboralarni o'rgatish mumkin. Bunday o'yinlar bolalarda til o'rganishga qiziqishni oshirish bilan birga, ularning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantiradi va o'yinlar orqali o'zlashtirgan bilimlari mustahkam bo'ladi.

Vizual materiallardan foydalanish. Ko'plab bolalar ko'rish orqali ma'lumotni yaxshi o'zlashtiradi. Shu sababli vizual materiallardan foydalanish ingliz tilini o'rganish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi. Rasmlar, videolar va multfilmlar orqali yangi so'z va iboralarni o'rganish osonlashadi. Masalan, "Peppa Pig" yoki "Dora the Explorer" kabi mashhur bolalar multfilmlaridan foydalanish orqali bolalar ingliz tilidagi so'zlar va iboralarni qiziqarli va jonli shaklda o'rganishadi. Vizual materiallar yordamida ular nafaqat yangi so'zlar o'rganadi, balki ushbu so'zlarning qanday ishlatilishini real vaziyatlarda ko'rish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu usul bolalarda eshitish, ko'rish va anglash qobiliyatlarini ham bir vaqtda rivojlantiradi.

Interaktiv darslar. Interaktiv ta'lim usullari bolalar uchun o'rganish jarayonini yanada qiziqarli va jonli qiladi. O'qituvchilar turli xil interaktiv taqdimotlar, o'yinlar va guruh ishlarini dars jarayonida qo'llashlari bolalar orasida hamkorlikni kuchaytiradi va ularni faol o'rganishga undaydi. Interaktiv darslar davomida bolalar birgalikda muammolarni hal qilishadi, yangi so'zlarni o'zlashtirishda o'zaro raqobatlashadi va bir-birlariga yordam berishadi. Bu usul bolalarda hamkorlik qobiliyatlarini rivojlantiradi va til o'rganish jarayonini samarali qiladi. Shu bilan birga, o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishi ortadi va o'qituvchi bilan bolalar o'rtasidagi aloqa mustahkamlanadi.

Musiq va qo'shiqlar. Musiq va qo'shiqlar til o'rganishda juda samarali vosita bo'lib, bolalarning tilga bo'lgan qiziqishini oshiradi. Ingliz tilidagi bolalar qo'shiqlaridan foydalanish orqali so'z boyligini oshirish, talaffuzni yaxshilash va ritmni o'rganishga yordam beradi. Masalan, "If You're Happy and You Know It" kabi qo'shiqlarni o'rganish bolalarning talaffuz qobiliyatlarini oshirishda, jummalarni to'g'ri talaffuz qilishda va so'zlarni yaxshiroq tushunishda yordam beradi.

Musiqaning ritmik tuzilishi bolalarning yod olish qobiliyatini ham rivojlantiradi, chunki ular qo'shiqlarni eslab qolish orqali yangi so'zlarni osonroq o'rganishadi. Shu bilan birga, musiqalar bolalarni o'ziga jalb qilib, ularning darsga bo'lgan qiziqishini oshiradi.

Foydali muhit yaratish. Bolalarning til o'rganish jarayonida ularning atrofidagi muhit ham katta ahamiyatga ega. Uyda va maktabda ingliz tilida muloqot qilishga harakat qilish, ingliz tilidagi kitoblar va o'yinchoqlar bilan bolalarning atrofini o'rab olish ularning ingliz tilini kundalik hayotida qo'llashga yordam beradi. Ota-onalar va o'qituvchilar bolalar bilan ingliz tilida oddiy so'zlashuvlar olib borishlari, ularga yangi so'zlarni o'rgatib, ularni foydalanishga rag'batlantirishlari muhimdir. Bunday qulay muhit bolalarda o'zlarini erkin his qilishlariga, til o'rganishga bo'lgan ishonchlarini oshirishga yordam beradi.

Xulosa qilib aytganda, ingliz tilini o'rganishni qiziqarli va samarali qilish uchun o'yinlar, vizual materiallar, interaktiv darslar, musiqa va qulay muhit kabi usullar juda muhimdir. Ushbu metodlar bolalar uchun til o'rganishni oson va zavqli jarayonga aylantiradi. To'g'ri metodlar qo'llanganda, bolalarning ingliz tiliga bo'lgan qiziqishi oshib boradi va ular bu tilni tezroq o'zlashtiradi. O'yinlar orqali mantiqiy fikrlash va muammolarni hal qilish qobiliyatlari rivojlanadi, vizual materiallar esa ularning so'z boyligini kengaytiradi. Musiqa va qo'shiqlar orqali esa talaffuz va yod olish qobiliyatlari mustahkamlanadi. Interaktiv darslar va qulay muhit bolalarda til o'rganishga bo'lgan ishonchni oshiradi va ular bu tilni kundalik hayotda qo'llashga tayyor bo'lishadi.

1-sinf dan 4-sinf gacha bo'lgan bolalar ingliz tilini o'rganishga tayyor. O'yinlar, vizual materiallar, interaktiv darslar, musiqa va qulay muhit yaratish orqali ularning qiziqishini oshirish mumkin. Bu usullar bolalarga ingliz tilini o'rganish jarayonini qiziqarli va samarali qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Berk, L. E. (2013). Development Through the Lifespan. Pearson.
2. Hattie, J. (2012). Visible Learning for Teachers: Maximizing Impact on Learning. Routledge.
3. R. A Utkurovich, R. G Utkurovna. "Teaching English Language To Primary Level Pupils At School" Ijodkor O'qituvchi 3 (36), 103-105, 2024
4. Siegler, R. S. (2016). How Children Develop. Worth Publishers.
5. Sharp, R. G. (2018). Teaching Transformed: Achieving Excellence, Fairness, Inclusion, and Harmony. Rowman & Littlefield.

6. Wiggins, J. (2015). *The Music Class: A Guide to Teaching*. National Association for Music Education.
7. Shokhista, R. (2023). The Significance Of Emphasizing Communicative Competence As The Foundation For Teaching Listening And Speaking Skills Rustamova Shokhista Sharifovna. *International Journal of Contemporary Scientific and Technical Research*, 25-28.
8. Rustamova, S. S. (2023, January). The Importance Of Speaking Activities In Teaching English. In *International Conferences* (Vol. 1, No. 1, pp. 357-361).
9. Sharifovna, R. S. (2022). Teaching Spoken English To Upper Class Pupils. *Confrencea*, 6(6), 87-89.
10. Sharifovna, R. S. (2022). Class Size And The Learning-Teaching Process In Upper Classes. *Journal of new century innovations*, 14(1), 86-98.
11. Sharipovna, R. S. Peculiarities Of Teaching English In Secondary Schools In Uzbekistan. *International Journal of Innovations in Engineering Research and Technology*, (2), 1-5.
12. Suleymanova, N. M. (2020). On The Nominative Nature Of The Sentence. *Theoretical & Applied Science*, (4), 307-309.
13. Сулейманова, Н. М. (2017). Номинативный аспект речевого процесса. In *Humanities and Social Sciences in Europe: Achievements and Perspectives* (pp. 76-82).
14. Suleymanova, N. M., & Idiyev, A. R. O. G. L. (2021). Gapning Nominativ Aspekti Va Uning Kommunikativ Jarayoni Haqida. *Academic research in educational sciences*, 2(12), 805-809.
15. Сулейманова, Н. М., & Абдуллаева, Л. Т. (2017). Имманентный характер синергетических свойств единиц языковой системы. In *Инновации В Современном Языковом Образовании* (pp. 61-65).
16. Ikrambayevna, S. D. (2024). Classification of Functions of Communicative Strategy and Tactics in Political Communication. *Miasto Przyszłości*, 50, 548-553.
17. Sattarova, D. (2024). Siyosiy Muloqotning Pragmatik Aspektlari. *Tamaddun Nuri Jurnal*, 5(56), 380-383.
18. Axmedova, D., & Zarmaskhonov, S. (2024, February). Exploring Global Perspectives In Language Teaching And Learning. In *Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit* (pp. 205-207).

19. Sattarova, D. (2024, January). Siyosiy Notqlikning Milliy Madaniy Va Lisoniy Tahlili (O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti Ia Karimov Nutqlari Asosida). In Международная конференция академических наук (Vol. 3, No. 1, pp. 5-7).
20. Махмудова, Г. Н., & Гуломова, Н. Ф. (2023). Проблемы формирование цифровой экономики в странах ЕАЭС. In Интеллектуальная платформенная экономика: тенденции развития (pp. 10-48).
21. Sattarova, D. (2023). Komunikativ Diskursning Tadqiqot Ob'yekti. Молодые ученые, 1(22), 41-43.
22. Ikramboyevna, A. D., & Ikramboyevna, S. D. (2023). The Ways of Forming Secondary Nomination in Uzbek Language and Its Impact on Linguistics.